

**UCHWAŁA Rady Synodalnej
nr RS/XIV/36/1/2020 z dnia 28 kwietnia 2020 r.**

w sprawie przyjęcia wykładni dotyczącej posiedzeń kolegialnych Władz Kościelnych, kolegialnych organów kościelnych, a także innych gremiów powołanych na podstawie prawa kościelnego

Rada Synodalna Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP, działając na podstawie § 65 ust. 1 pkt 8 Zasadniczego Prawa Wewnętrznego, mając na względzie ogłoszenie stanu zagrożenia epidemicznego związanego z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, ustala jako obowiązującą następującą wykładnię przepisów kościelnych Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP:

1. Żaden przepis Regulaminu Parafialnego lub Regulaminu Diecezjalnego nie wprowadza bezpośredniego zakazu przeprowadzania posiedzeń Władz Kościelnych, kolegialnych organów kościelnych, a także innych gremiów powołanych na podstawie tych przepisów prawa kościelnego, w sposób zdalny. Posiedzenie z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość nie jest jednak możliwe, o ile treść innych przepisów kościelnych wyklucza jego odbycie w tej formie, co dotyczy zwłaszcza procedur wyborczych.

2. Warunkiem przeprowadzenia obrad za pomocą środków porozumiewania się na odległość jest zachowanie ogólnych standardów bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej i zastosowanie środków porozumiewania się na odległość umożliwiających komunikację w czasie rzeczywistym wszystkich uprawnionych osób chcących uczestniczyć w posiedzeniu, w ramach którego mogą one wypowiadać się w toku obrad, przebywając w różnych miejscach.

3. W trakcie posiedzeń z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość stosuje się wszelkie uregulowania prawne obowiązujące dany podmiot lub gremium. W czasie głosowania należy zachować procedury warunkujące jego przeprowadzenie, a w przypadku konieczności głosowania tajnego należy użyć specjalistycznych narzędzi, umożliwiających zachowanie tajności.

4. Uwzględniając treść niniejszej wykładni, stwierdza się, że decyzje i uchwały Władz Kościelnych, kolegialnych organów kościelnych, a także innych gremiów, podjęte na podstawie Regulaminu Parafialnego lub Regulaminu Diecezjalnego, w trakcie posiedzeń z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość są podjęte skutecznie.

5. Powyższe zasady wykładni prawa kościelnego obowiązują wszystkie podmioty i jednostki organizacyjne, które stosują przepisy prawa kościelnego Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP.

6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Nie pozostaje ona także w sprzeczności z treścią Zasadniczego Prawa Wewnętrznego, które w związku z tym nie wymaga dokonywania dodatkowej wykładni.

Sekretarz Rady Synodalnej

Prezes Synodu

Anna Wantulok

ks. dr Adam Malina

Uzasadnienie

Rada Synodalna Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego zdecydowała się na wydanie niniejszej wykładni prawa kościelnego w związku z pismem Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Św. Trójcy w Warszawie z dnia 14 kwietnia 2020 r. (L.dz. 135/K/20), dotyczącym posiedzeń kolegialnych organów kościelnych osób prawnych w trakcie ogłoszonego na obszarze kraju stanu epidemii. Wykładnia powstała w związku z wątpliwościami zgłaszanymi w obliczu stanu zagrożenia epidemicznego oraz potencjalnych innych przypadków uniemożliwiających zwołanie posiedzenia gremiów kościelnych w sposób tradycyjny. W uzasadnieniu wykładni wykorzystano również stanowisko przekazane przez Przewodniczącego Komisji ds. Prawnych Synodu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP z 28.04.2020 r., stanowiące załącznik do niniejszego uzasadnienia.

Uznano, iż dyrektywa językowa jednoznacznie nakazuje przyjęcie wykładni umożliwiającej organizację posiedzeń i prowadzenie obrad organów osób prawnych za pomocą środków porozumiewania na odległość. Używane w prawie kościelnym zwroty typu „posiedzenie”, „obrady”, „obecny” zgodnie z definicją językową nie warunkują o konieczności fizycznego przebywania określonych osób w jednym miejscu w tym samym czasie. Żaden przepis Regulaminu Parafialnego lub Regulaminu Diecezjalnego nie wprowadza również bezpośredniego zakazu przeprowadzania posiedzeń organów w sposób zdalny oraz nie wprowadza obowiązku przeprowadzania wskazanych posiedzeń wyłącznie w sposób fizycznego i osobistego spotkania członków organu w tym samym miejscu i czasie.

Przyjęcie niniejszej wykładni nie narusza także autonomii Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, wynikającej z art. 1 ust. 2 i art. 6 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego. Jak wskazano prawo kościelne nie zakazuje wykorzystywania środków komunikacji elektronicznej do odbywania obrad przez organy kościelne, a przyjęta wykładnia nie jest uzależniona w tym zakresie od zewnętrznych rozwiązań prawnych.

Załącznik:

Stanowisko Przewodniczącego Komisji ds. Prawnych Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP z 28 kwietnia 2020 r.

Warszawa, dn. 28 kwietnia 2020 r.

Stanowisko Przewodniczącego Komisji ds. prawnych
Synodu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP

Stanowisko dot. posiedzeń organów kościelnych osób prawnych w czasie epidemii

W związku z pismem Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Świętej Trójcy w Warszawie z dnia 14 kwietnia 2020 roku, dotyczącym problemu organizacji posiedzeń organów kościelnych osób prawnych w trakcie ogłoszonego na obszarze kraju stanu epidemii, niniejszym przedstawiono analizę zgłoszonych problemów.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem, wedle którego organy kolegialne parafii nie mogą obradować za pomocą środków porozumiewania na odległość. Przedstawione zwroty użyte w prawie kościelnym, przede wszystkim w przepisach Zasadniczego Prawa Wewnętrznego Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP oraz w przepisach Regulaminu Parafialnego, zgodnie z definicją językową Słownika Języka Polskiego PWN oznaczają:

- 1) „posiedzenie” – „spotkanie służbowe w celu omówienia jakichś spraw”¹;
- 2) „obrady” – „wspólne omawianie spraw o charakterze publicznym”².
- 3) „obecny” – „osobiście przy czymś będący”³.

Wskazać jednakże należy, iż żadna z powyższych definicji wymienionych zwrotów nie warunkuje o konieczności fizycznego przebywania określonych osób – w tym wypadku członków kościelnej władzy kolegialnej, w jednym pomieszczeniu/miejscu w tym samym czasie. Ponadto, żaden przepis prawa kościelnego dotyczący Rad Parafialnych nie wprowadza bezpośredniego zakazu przeprowadzania posiedzeń organów w sposób zdalny oraz nie wprowadza obowiązku przeprowadzania wskazanych posiedzeń wyłącznie w sposób fizycznego i osobistego spotkania członków organu w tym samym miejscu i czasie. Mając zatem na uwadze powyższe, organy kolegialne parafii mogą zgodnie z obowiązującym prawem

¹ <https://sjp.pwn.pl/szukaj/posiedzenie.html>

² <https://sjp.pwn.pl/szukaj/obrady.html>

³ <https://sjp.pwn.pl/szukaj/obecny.html>

kościelnym obradować za pomocą środków porozumiewania się na odległość, unikając tym samym paraliżu organów decyzyjnych parafii w trakcie trwania stanu epidemii.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej rozwiązania zaproponowanego przez ustawodawcę w art. 15zzzr ustawy z dnia 02 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, zgodnie z którym oświadczenie woli członka organu osoby prawnej innej niż Skarb Państwa albo jednostka samorządu terytorialnego, może zostać złożone w formie dokumentowej, a posiedzenie organów osób prawnych odbywać się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej bez konieczności jednoczesnej obecności członków tych organów, ocenić należy, iż przepis ten nie narusza autonomii Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, wynikającej z art. 1 ust. 2 i art. 6 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego. Podkreślić należy, że wskazany wyżej przepis tzw. Tarczy Antykryzysowej nie stoi w sprzeczności z prawem kościelnym, gdyż jak wskazano w powyższych rozważaniach niniejszego pisma, prawo kościelne nie zakazuje wykorzystywania środków komunikacji elektronicznej do odbywania obrad przez organy kościelne. Przepis prawa państwowego wskazuje na możliwość odbywania posiedzeń organów osób prawnych z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej bez konieczności jednoczesnej obecności członków tych organów, w przypadkach, gdy taka możliwość nie została bezpośrednio wskazana w przepisach regulujących działania osób prawnych. Zatem, komentowany przepis prawa państwowego jest zgodny co do zasady z normą prawną wynikającą z prawa kościelnego, które nie zakazuje przeprowadzania obrad organów kościelnych za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Nie ma zatem podstaw do twierdzenia, iż wskazany przepis prawa państwowego narusza autonomię Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego.

Jednocześnie podkreślić należy, iż w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii z dnia 19 kwietnia 2020 roku w art. 14 ust. 2 wprowadzono wyłączenie dotyczące zakazu m.in. organizowania zgromadzeń w ramach działalności kościołów i innych związków wyznaniowych. Ze wskazanego wyłączenia wynika, iż ww. zakazu nie stosuje się do spotkań służbowych i zebrań związanych z wykonywaniem czynności zawodowych lub zadań służbowych. Analiza powyższego przepisu pozwala przyjąć, iż wskazane wyłączenie obejmuje również organy kościelnych osób prawnych, w sytuacjach gdy będą one działać w związku z

wykonywaniem czynności zawodowych lub zadań służbowych, których przeprowadzenie nie będzie możliwe za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Odnosząc się zatem do obaw przedstawionych w piśmie Parafii Świętej Trójcy w Warszawie, należy podkreślić, iż obecne uregulowania prawa kościelnego przewidują możliwość korzystania ze środków umożliwiających sprostanie wyzwaniom obecnej sytuacji i zachowanie ciągłości działań organów kościelnych osób prawnych. Podkreślić należy, iż w przedstawionym stanie prawnym organy kościelnych osób prawnych mają możliwość dalszego podejmowania decyzji koniecznych ze względu na finalizację rozpoczętych projektów czy negocjacji z kontrahentami, minimalizując tym samym ryzyko poniesienia ewentualnej szkody.